

Aart-Jan van de Pol, directeur Nederlands Vioolconcours:

“WE HEBBEN EEN UNIEKE VIOOLTRADITIE”

“Bij jonge kinderen staat spelplezier voorop, vanaf veertien jaar wordt het bloedserieus.” Aart-Jan van de Pol, directeur van het NEDERLANDS VIOOLCONCOURS, is trots op de rijke vioolcultuur van ons land en de manier waarop viooltalenten in de breedte worden opgeleid. “Maar tegelijkertijd zijn we altijd op zoek naar nieuwe manieren om violisten zich nog beter te laten ontwikkelen.”

Tekst: COR OLIEMEULEN

Foto's: EMMELY SIEBRECHT, FOPPE SCHUT

Aart-Jan van de Pol

Aanleiding voor het gesprek is het Nederlands Vioolconcours en -festival, dat van zaterdag 11 januari tot en met zondag 2 februari 2020 zal worden gehouden op diverse locaties in Utrecht. Ruim honderd Nederlandse viooltalenten strijden tijdens de voorrondes en finales in vier leeftijdscategorieën voor de prijzen en de eer. De zogeheten 'Iordens A' (10-12 jaar) en 'Iordens B' (13-14 jaar) hebben veel vrije keuze, terwijl de categorieën 'Davina van Wely' (14-17 jaar) en 'Oskar Back' (18-26 jaar) worden onderworpen aan een strak repertoireprogramma. “Onze artistieke commissie stelt het programma samen om de violisten van alle kanten uit te dagen en te testen, zodat ze onderling kunnen bepalen wie de beste violisten van Nederland zijn. Dat varieert van virtuoze werken tot het kunnen spelen van verschillende stijlen”, aldus Van de Pol.

ANDERE GENRES?

Van de Pol werkt sinds 2005 als concertorganisator in de klassieke muziekwereld. Hij was tien jaar verantwoordelijk voor de programmering van de Kleine Zaal van het Koninklijk Concertgebouw en is sinds 1 februari 2018 directeur van het Nederlands Vioolconcours. Hij werd opgeleid tot vioolbouwer en studeerde muziekwetenschap in Utrecht. Ook heeft hij een eigen coachingspraktijk, waarin hij kunstenaars helpt hun dromen vorm te geven. “Het Nederlands Vioolconcours wil laten zien wat er allemaal gebeurt op vioolgebied. Veel violisten staan open voor andere genres. Daarom houden we tijdens het concours ook concerten – van improvisatie tot pop en jazz. Jonge muzikanten zijn op zoek naar rolmodellen. Dat kunnen ook voorbeelden buiten de klassieke muziek zijn.” Betekent dit dat er in de toekomst ook andere muziek dan klassiek op het concours zal worden gespeeld? Van de Pol moet hard lachen. “Nee, het concours is stevig ingebed in de klassieke viooltraditie. Nederland is daarin uniek. Andere musici, bijvoorbeeld pianisten of cellisten, zijn daar jaloers op.”

DROOM DIE UITKOMT

Het Nederlands Vioolconcours wordt steeds meer met een festival uitgebreid. Naast de kennismaking met andere genres is de introductie van performancecoaches voor de halve finalisten van de Oskar Back-competitie nieuw. “In de week voor de halve finales in Utrecht worden zij voorbereid op een optreden waarin ze andere kunst disciplines betrekken, zoals poëzie, dans en film.” De uiteindelijke finalisten, van alle leeftijdscategorieën, krijgen laureatenconcerten aangeboden (voortaan ook in het buitenland) om ervaring op te doen. Dat geldt ook voor Niek Baar, winnaar van de Oskar Back-competitie van 2018. “Ik was al wat ouder, 26 jaar, toen ik won en had al een management, maar opeens kreeg ik veel meer uitnodigingen. Door de lijst met concerten die zijn verbonden aan het winnen van het concours, kun je je binnen een relatief korte tijd heel goed presenteren op zoveel mogelijk plekken. Als winnaar nemen mensen je eerder serieus. Het hielp mijn zelfvertrouwen te vergroten en ik wist dat ik op de goede weg was. Met het winnen van het Oskar Back heb ik iets bereikt waar ik altijd van droomde. Vaak denk ik voor een groot, belangrijk concert: toen heb ik dat concours gewonnen tijdens een spannende finale, dan moet ik deze volgende stap vandaag ook aankunnen.” De oud-winnaar is nu bijna twee jaar verder. “Ik ben bezig met het opnemen van een cd en heb sinds kort ook een management in Duitsland, Oostenrijk en Zwitserland, zodat ik meer concerten kan spelen. Het is geen makkelijke business, maar mijn ambitie is om me verder te ontwikkelen als muzikant en mens.” Dat is een wijze les, ook voor de allerjongste talenten. Van de Pol: “Violisten komen al vanaf zes jaar bij ons. Ze mogen voor publiek spelen en krijgen feedback van een panel met vioolpedagogen, maar ook van elkaar. Dat is heel verrijkend en daar groeien ze van. In samenwerking met de Nederlandse Bachvereniging krijgen ze workshops en masterclasses, bijvoorbeeld om Bach zo mooi mogelijk te spelen en te ontdekken dat er heel veel verschillende manieren zijn om je viool te bespelen.”

Niek Baar

PRIMEUR

Het Nederlands Vioolconcours wil de doorlopende leerlijnen, van 6 tot 26 jaar, op termijn doortrekken naar de organisatie van een internationaal concours, naast het huidige vioolconcours. “Er zijn al veel internationale concoursen in de wereld, maar wij hebben een rijke vioolcultuur waar veel bekende violisten uit zijn voortgekomen. Ik denk dat wij een meerwaarde hebben met al onze verschillende coaches, workshops en opleidingstrajecten, ook door het jaar heen”, aldus Van de Pol. “We zoeken partners om de financiering rond te krijgen en hopen dat we in 2023 het eerste internationale vioolconcours in Nederland kunnen houden.”

Het hele programma van het Nederlands Vioolconcours is te vinden op www.nederlandsvioolconcours.nl

